

Dk. Dave Mathewson, Fasihi ya Agano Jipya, Hotuba ya 28, Waebrania

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika Historia na Fasihi ya Agano Jipya, hotuba ya 28 juu ya kitabu cha Waebrania.

Sawa, ni wakati wa kuanza.

Maneno machache tu ya tangazo. Mmoja wao ni huruma zangu kwa mashabiki wote wa Red Sox. Lazima nikiri, mimi ni shabiki wa Kardinali wa St. Louis na hawafanyi vizuri zaidi, kwa hivyo ninaelewa.

Pili, kuna kikao cha ziada cha ukaguzi wa mikopo usiku wa leo katika chumba hiki saa 8, kwa hivyo jitokeze na ulete maswali, uwe tayari kuzungumza juu ya chochote kinachohusiana na mtihani. Na tena, hiyo ni kwa mkopo wa ziada. Kwa mara nyingine tena kukukumbusha kuwa unapata kiasi cha mkopo wa ziada kwa vikao vingapi vilivyowahi kutokea.

Kutakuwa na wanne kati yao, kwa hivyo ikiwa utajitokeza kwa moja tu, utapata sifa kwa hilo. Ukionyesha hadi nne, ni wazi hiyo itaathiri daraja lako la mwisho kwa faida hata zaidi, kwa hivyo bora zaidi. Lakini usiku wa leo saa 8, tuta, katika chumba hiki, kikao cha ziada cha ukaguzi wa mikopo.

Daraja la mtihani uliopita, unapaswa kuwa na hiyo ifikapo Ijumaa, natumai, ndio. Wote wamewekwa daraja, wanahitaji tu kuhesabiwa. Kawaida mimi huziangalia kwanza kabla sijaziweka kwenye Ubao, kwa hivyo wameenda kwake na wanapaswa kuwa juu ya Ubao kwa matumaini ifikapo Ijumaa.

Ndio, nzuri. Sawa, na pia nilituma barua pepe, kwa matumaini, ulipata barua pepe na mwongozo wa masomo ulioambatanishwa. Kama nilivyosema, ninajaribu kuweka moja kwenye Ubao.

Kwa sababu fulani, kompyuta yangu haijaniruhusu kwenye Ubao siku nzima. Sina hakika ni kwanini, lakini mara tu nitakapopanda, nitaiweka kwenye Ubao pia. Lakini unapaswa kuwa na kiambatisho kwenye barua pepe ambayo nimetuma tu asubuhi ya leo kwenye mwongozo wa masomo.

Kwa hivyo, ikiwa unakuja kwenye kikao cha ukaguzi usiku wa leo, unaweza kutaka kupakua hiyo au kutengeneza nakala yake ili uwe nawe.

Sawa, hebu tufungue kwa maombi. Na kisha tukaanza kuangalia Jumatatu kitabu cha Waebrania, na tutajaribu kumaliza leo.

Na kama nilivyosema, Ijumaa ni mtihani namba tatu ambao haujumuishi chochote kwa Waebrania. Inapitia Tito kama barua ya mwisho ya Paulo ambayo tulizingatia. Na kwa hivyo, Waefeso kupitia Tito, na Filemoni ametupwa huko na Wakolosai.

Sawa, hebu tufungue kwa maombi. Baba, tunashukuru kwa zawadi ya ufunuo wako kwetu katika umbo la mwanao Yesu Kristo. Lakini kama tulivyosema hapo awali, maandiko yanashuhudia na kumshuhudia Kristo na kile alichotufanyia na maana ya kumfuata kwa utii na kuishi maisha kama watu wa Mungu katika ulimwengu huu. Kwa hivyo, tunaomba mwongozo wako tunapozingatia sehemu ya ufunuo huo kwa njia ya kitabu cha Waebrania, tupe hekima na ufahamu, na utusaidie kufahamu umuhimu wa kitabu hicho, sio tu kwa jinsi wasomaji wa kwanza wangekipokea na kukielewa, lakini jinsi unavyotaka tujibu kama watu wako leo. Kwa jina la Yesu, tunaomba, amina.

Sawa, vizuri, tulianza kutazama kitabu cha Waebrania, na nilipendekeza kwako kwamba Waebrania kimsingi iliandikwa kujaribu kuwashawishi wasomaji wa Kikristo wa Kiyahudi, ambao mwandishi labda anashuku bado hawajamkumbatia kikamilifu Kristo na agano hili jipya wokovu na imani, lakini sasa kwa muda wamejaribu kugeuka na kurudi kwenye dini ya mababu zao, kwa Uyahudi, na kwa kufanya hivyo wanampa kisogo Yesu Kristo na wokovu huu wa agano jipya ambao Yesu anatoa.

Kile mwandishi anajaribu kufanya basi ni, katika kitabu chote, kulinganisha Yesu Kristo na taasisi na watu mbalimbali katika maandiko ya agano la kale, katika Agano la Kale, mwandishi anataka kuonyesha kwamba Yesu ni bora kwa sababu analeta utimilifu, analeta kilele ufunuo wa Mungu ambao hapo awali ulifunuliwa kupitia maandiko ya agano la kale, lakini kwa kuonyesha Yesu Kristo ni mkuu, njia bora ya Mungu ya ufunuo, mwandishi anajaribu kuwafanya wasomaji wake, tena kutumia kifungu ambacho nimetumia mara nyingi, ni kuwafanya waone wana kila kitu cha kupoteza ikiwa watarudi nyuma na wana kila kitu cha kupata ikiwa wataendelea na kumkumbatia Kristo kwa imani, Haijalishi gharama gani. Kwa hivyo tena, unaposoma kupitia Waebrania, mwandishi hubadilishana ufafanuzi na mawaidha ili kuwaonyesha wasomaji wake kwamba Yesu Kristo ni bora kuliko Musa, yeye ni bora kuliko sheria ya Agano la Kale, yeye ni bora kuliko hema ya Agano la Kale na hekalu, yeye ni bora kuliko agano la kale, kwa mfumo wa dhabihu, kwa kuonyesha Yesu ni bora kwa sababu anawatimiza, halafu yeye, mwandishi anatarajia basi kuwashawishi wasomaji wake kwamba kwa nini wangetaka kurudi kwenye kitu ambacho sasa kimetimizwa kwa njia kubwa zaidi katika nafsi ya Yesu Kristo. Kwa hivyo, wana kila kitu cha kupoteza ikiwa wataipa kisogo hilo, na wana kila kitu cha kupata ingawa ikiwa watasonga mbele na kumkumbatia Kristo.

Nilisema labda ni kana kwamba wasomaji ni aina ya kuyumba kati ya kumkumbatia Yesu Kristo na imani katika injili lakini kurudi kwenye mfumo wao wa zamani wa kidini katika Uyahudi. Labda sehemu ya ugumu ilikuwa uwezekano mkubwa mistari

kati ya Ukristo na Uyahudi inaweza kuwa imefifia kwa wakati huu, ili tena, mwandishi anashuku kwamba wasomaji hawa wanaweza kuwa hawajafanya mabadiliko kabisa ya imani kamili katika Yesu Kristo na injili, na sasa wako hatarini kwa sababu anuwai za kurudi nyuma. Na kwa hivyo, mwandishi, tuliona kwamba mwandishi hata anasema kutoka kwa Agano la Kale lenyewe, kwamba Agano la Kale lilielekeza kwa asili ya muda ya Agano la Kale.

Iliashiria utimilifu mkubwa zaidi ambao ungekuja, na sasa mwandishi ana hakika kwamba utimilifu umefanyika katika nafsi ya Yesu Kristo, na wasomaji wanapuuza hilo kwa hatari yao wenyewe. Sasa, sehemu inayofuata ninayotaka kuangalia kama onyesho la kile mwandishi anafanya ni Waebrania sura ya 3 na 4. Katika Waebrania sura ya 3 na 4, mwandishi, tena, katika kujaribu kuwashawishi wasomaji wake wasirudi kwenye Uyahudi, na kwa kufanya hivyo, wakimpa kisogo Yesu Kristo na injili, katika kujaribu kuwashawishi, mwandishi anaweka ulinganisho au mlinganisho kati ya Waisraeli, lakini katika kipindi maalum cha wakati. Yeye hakupi uchunguzi au kufagia historia yote ya Agano la Kale, lakini anazingatia.

Inafurahisha, mwandishi wa Waebrania anazingatia kipengele kimoja cha historia ya Israeli, na hicho ni kizazi cha jangwani, kizazi kilichoondoka Misri na kuja nchi ya Kanaani, nchi ambayo Mungu aliahidi kuwaleta. Lakini ikiwa unakumbuka hadithi ya jinsi walivyotuma wapelelezi 12, na Yoshua na Kalebu ndio pekee waliorudi wakiwahimiza watu waingie na kuchukua nchi kama Mungu alivyoahidi, lakini watu walishindwa kuamini, na wakamtii Mungu na kukataa kuingia katika nchi, na kwa sababu hiyo, Mungu aliwahukumu. Kimsingi walitangatanga nyikani kwa miaka 40 kuua kizazi hicho, hadi kizazi kipya kiingie chini ya Yoshua.

Lakini kipindi hicho kati ya kuondoka kwa Misri katika Kutoka, na kwenda nchi ya ahadi, ambapo licha ya ripoti na kutiwa moyo chanya kwa Yoshua na Kalebu, Waisraeli walikataa kuingia, kipindi hicho cha wakati ni kipindi ambacho mwandishi wa Waebrania anazingatia. Na anatumia hiyo kama mfano, au kama mlinganisho, ambayo inaendesha kitu kama hiki. Analinganisha watu wa Mungu wa agano la kale jangwani, wale tena ambao walifanya safari kupitia jangwani, kutoka Misri, hadi nchi ya ahadi, na ambao hema iliandamana nao njiani.

Kumbuka, Tabernacle ni aina ya hekalu linalobebeka. Hema ni mahali ambapo Mungu alikutana na watu wake, na wangeweza kuibomoa walipohitaji kuhama, na kisha kuiweka tena, na hapo ndipo Mungu alikaa na watu wake. Baadaye, hiyo ingebadilishwa na muundo wa kudumu zaidi, hekalu.

Lakini mwandishi tena, mwandishi analinganisha watu wake wa agano jipya ambao ni wa kanisa hili ambalo anahutubia, labda kanisa huko Roma. Anawalinganisha, na tena, waliofanywa hasa na Wayahudi wakati huu, na watu wa Mungu wa Agano la Kale ambao waliondoka Misri, na kufanya safari kupitia jangwani, hadi nchi ya ahadi,

lakini waliasi, na walikataa kuingia. Na kile mwandishi anafanya basi ni kusema, analinganisha kwa suala la ahadi ya kupumzika.

Anasema, watu wa agano la kale la Mungu, Waisraeli ambao walitangatanga jangwani, hiyo ilikuwa, ambayo ilisimama kama ahadi ambayo wangeweza kupata, lakini walishindwa kupata pumziko hilo, yaani kizazi cha jangwani. Walishindwa kupata mapumziko hayo. Walinyimwa pumziko hilo kwa sababu ya kutotii kwao na uasi kwa sababu walikataa kutekeleza ahadi za Mungu, na kuingia katika nchi, na kupata mapumziko katika nchi ambayo Mungu alikuwa amewaahidi.

Na sasa, anasema, wasomaji wa Waebrania, tena, kurudi karne ya kwanza, sasa mwandishi anasema, ninyi wasomaji, mko katika hatari ya kufanya kosa lile lile. Hiyo ni, wewe pia una ahadi ya kupumzika mbele yako, na wewe ni, uko katika hatari ya kufanya kosa lile lile, lakini usifanye kosa lile lile kama mababu zako walivyofanya, ambao pia walikuja hapo, ndani ya umbali wa kufikia pumziko hilo, lakini walishindwa kuamini, walishindwa kuikumbatia kwa imani, walishindwa kutii ahadi ya Mungu, na, na kupoteza wengine, na badala yake waliadhibiwa, na, na chini ya hukumu ya Mungu. Na sasa anasema, ninyi wasomaji wa Agano Jipya, pia sasa mnakabiliwa na ahadi ya kupumzika.

Ahadi ya kuingia kwenye pumziko hilo sasa inakukabili, kwa hivyo usiipige kama mababu zako jangwani walivyofanya. Kwa hivyo, je, unaona uhusiano, mlinganisho? Yeye, yeye, tena, kimsingi anachora mawasiliano kati ya watu wa Mungu wa Agano la Kale, na sasa wasomaji wake, ambao pia ni Wayahudi, lakini sasa wapo, wamekuwa, tena, kwa njia fulani, wameitikia injili, wamekuja ndani ya obiti ya kanisa kama watu wa Mungu. Lakini tena, mwandishi anashuku kuwa wako katika hatari ya kufanya jambo lile lile ambalo watu wa Agano la Kale walifanya, ambalo linakuja moja kwa moja, na hadi mahali ambapo wako na, tena, karibu karibu na umbali wa kugusa wa ahadi, karibu tayari kuikumbatia kwa imani.

Wanasimama ukingoni mwa kuona ahadi ikitimizwa ya pumziko la Mungu. Hata hivyo, tena, watu wa Mungu wa Agano la Kale wanakataa kutii. Wanakataa kuingia kwenye pumziko hilo.

Wanakataa kutenda na kujibu kwa imani. Na sasa mwandishi hataki historia ijiirudie kwa njia fulani, kwa kuwafanya wasomaji wake wafanye kosa lile lile, na wasiingie mengine ambayo sasa yanapatikana kwao. Unaweza kuona ni nini, kwa hivyo, kwa hivyo, nini, kinachoendelea ni kwamba, pumziko la mwili ambalo Israeli katika Agano la Kale lilipaswa kupata kwa kuingia katika nchi lilikuwa, kwa maana, aina au matarajio ya pumziko kubwa ambalo sasa linapatikana kupitia Yesu Kristo.

Kwa hivyo, kile mwandishi anawaambia wasomaji wake wa Waebrania ni kwamba mapumziko ambayo unakaribia kuingia hayaingii katika nchi fulani, lakini sasa ni kile nchi iliashiria na kile kilichokuwa, kile ilichoelekeza, katika Agano la Kale, ambayo ni,

wengine na wokovu sasa ambao Yesu Kristo analeta sasa unapatikana kwa wasomaji wa Waebrania. Na tena, yeye, anawataka, ujumbe ni, kama watu wa Agano Jipya, mwandishi anajaribu kuwafanya wasomaji wake, anajaribu kusema, usiipige. Usifanye kosa lile lile ambalo mababu zenu wa Agano la Kale walifanya jangwani, ambao walikataa kuamini na kutii.

Na kwa hivyo, hawakuingia kwenye wengine. Sasa, wasomaji wa Waebrania pia wana ahadi ya kupumzika, ambayo ni pumziko katika Yesu Kristo. Lakini wako katika hatari ya kufanya kosa lile lile ikiwa hawatajibu kwa imani na kumkumbatia Yesu Kristo.

Na badala yake, ikiwa watarudi kwa dini ya zamani, ya zamani ya mababu. Lakini, lakini, lakini unaona, ya, mengine ambayo mwandishi, na unaona unaposoma sura ya tatu na nne, ni mara ngapi neno kupumzika linatumiwa? Kwa maana, tena, kwa watu wa Mungu wa Agano la Kale katika Israeli, wengine walikuwa wakipumzika kimwili katika nchi, wakikaa katika nchi, na, na kupumzika kutoka kwa maadui, na kufurahia baraka za Mungu. Lakini, mwandishi wa Waebrania anasema hiyo ilikuwa aina tu, au matarajio ya, na alionyesha pumziko kubwa ambalo sasa linakuja kupitia Yesu Kristo.

Na mengine ambayo sasa yanapatikana kwa Wakristo wa Kiebrania, wasomaji wa Waebrania, mengine ambayo yanapatikana kwao ni kupumzika ndani ya Kristo, kumwamini Kristo kwa wokovu, na baraka za wokovu anazotoa. Lakini wako katika hatari ya kukosa hilo na kupuuza hilo ikiwa watatenda kama mababu zao na kukataa kujibu kwa imani na utii kwa ahadi ya Mungu. Sasa, sura ya tatu na nne, hii ina kila aina ya athari ambazo sitaki kuingia hivi sasa.

Lakini, kwa mfano, suala la Sabato, ni, je, Wakristo wanapaswa kushika siku moja kama Sabato? Katika Agano la Kale na katika Uyahudi wote, walishika siku ya saba kama siku ya Sabato kulingana na uumbaji ambao waliweka kando. Inafurahisha, basi mahali pengine kando ya mistari, Wakristo, na kanisa, huanza kukutana Jumapili, na wengine wamejiuliza ikiwa ilikuwa, ni aina hiyo ya Sabato mpya ya Kikristo. Je, Wakristo wanapaswa kuadhimisha siku ya kupumzika au Sabato leo? Kwa maoni yangu, tena, ningefurahi kuzungumza juu ya hii baadaye. Kwa maoni yangu, jibu la hilo ni hapana.

Nadhani Agano Jipya, na kitabu kama Waebrania sura ya tatu na nne ni wazi, siku hiyo ya kupumzika ambayo Waisraeli walizingatia, kwamba siku moja nje ya wiki, sasa imetimizwa hatimaye katika pumziko ambalo tunapata katika Yesu Kristo. Kwa hivyo, tunatimiza Sabato kwa kumwamini Kristo, kwa kupumzika ndani ya Kristo, na kwa kumwamini kwa wokovu wetu, kulingana na sura ya tatu na nne. Kwa hivyo, kwa maana fulani, kama mtu alivyoniambia, kila siku ni Sabato kwa Wakristo tunapomwamini Kristo, na kama mwandishi wa Waebrania anasema, tunapoacha kazi zetu wenyewe, na tunamwamini Kristo, tunatimiza, tunakumbatia pumziko hili, tunatimiza nia ya kweli ya pumziko la Sabato ambalo Mungu aliwapatia watu wake.

Na kile ambacho kilitarajiwa sasa kimetimizwa katika wokovu ambao Yesu Kristo hutoa. Nadhani sababu ya kanisa kukutana Jumapili kwa ibada ni kwa sababu hiyo ndiyo siku ambayo Yesu alifufuliwa kutoka kwa wafu, na hiyo ndiyo siku tunayosherehekea ufufuo wa Yesu na yote ambayo inamaanisha. Ingawa, kama, kama baadhi yenu mnavyojua, kama, makanisa yanapoanza kukua na kuwa makubwa, makanisa mengi makubwa pia yana ibada Jumamosi sasa, ambayo ni sawa kabisa.

Lakini tena, inaonekana kwangu Wakristo hawajaitwa kusherehekea siku moja kama aina ya Sabato mpya. Tunaitwa kupumzika na kumwamini Kristo kwa wokovu wetu kama utimilifu wa Sabato. Sawa, lakini jambo kuu ni kwamba kila mtu anaona kwamba uwiano au unganisho, kile mwandishi anafanya, yeye, anajaribu kulinganisha, anatumia Agano la Kale, hiyo tu, sehemu hiyo ya maisha ya Israeli ya Agano la Kale.

Walipoondoka Misri na kuvuka Bahari ya Shamu, walitangatanga jangwani hadi nchi ya Kanaani, lakini walikataa kuingia. Mwandishi anatumia hiyo kama mfano au mfano sasa kwa yake, wasomaji wake au aina ya kama aina ya, ya wasomaji wake na kujaribu kuwapata, usifanye kosa lile lile. Katika enzi ya utimilifu wa Kristo, wewe pia una ahadi ya kupumzika, lakini usiipige kama babu zenu walivyofanya na kukataa kuamini na kuingia katika pumziko hilo.

Na kama nilivyosema, baadaye, baadaye katika Waebrania, mwandishi atamlinganisha Yesu na mfumo wa dhabihu. Na cha kushangaza, mfano wake mkuu wa hiyo sio hekalu, lakini ni Tabernakele. Kama nilivyodokeza katika kipindi cha darasa la mwisho, wengine, wengine wangependekeza, vizuri, Waebrania, hiyo inamaanisha kitabu cha Waebrania lazima kiliandikwa baada ya uharibifu wa hekalu mnamo 70 BK.

70 BK ni tarehe muhimu, katika Ukristo wa mapema. Hapo ndipo hekalu la Yerusalemu lilipoharibiwa na kutekwa tena. Lakini uwezekano mkubwa hekalu linaweza kuwa limesimama wakati huu.

Sababu mwandishi anatumia Hema kama kielelezo chake wakati, anapotaka kumlinganisha Kristo na mfumo wa dhabihu na ukuhani, anategemea maelezo ya Hema, sio hekalu sana. Sababu ya kufanya hivyo ni, sidhani kwa sababu ni kwa sababu hekalu liliharibiwa, lakini tena kwa sababu yeye ni, anazingatia kizazi cha jangwani kama mfano wake wa msingi. Na kwa hivyo, kizazi cha jangwani hakikuabudu hekaluni.

Walibeba hema ambayo walikuweka, mara kadhaa. Kwa hivyo, nadhani ndio sababu mwandishi anakata rufaa kwa Hema kwa sababu yeye, sio, hazungumzii Agano la Kale lote na maisha yote ya Uyahudi. Anazingatia hiyo, sehemu hiyo moja ya maisha ya Israeli ya Agano la Kale.

Huo ndio kizazi cha jangwani ambacho kiliondoka Misri na kufanya safari yao kwenda nchi ya ahadi. Wakati huo, waliweka na kumshusha na kumwabudu Mungu kupitia Hema. Na kwa hivyo ndio sababu mwandishi anakata rufaa kwa hema kwa sababu anazingatia kizazi cha nyika kama aina ya mfano wa onyo ambalo anawapa wasomaji wake wasifanye kitu kile kile walichofanya na kukosa pumziko hili lililoahidiwa.

Sasa, sura ya tatu na nne pia inaibua suala lingine, na hiyo ni sura ya tatu na nne ina kweli ya pili ya karibu nusu dazeni ya vifungu vya onyo. Ikiwa unakumbuka, jaribio ulilofanya hivi karibuni, nadhani Jumatatu, jaribio lilikuwa juu ya Waebrania, moja ya maswali yanayohusiana na kile ambacho kilikuwa moja ya sifa za Waebrania, na hiyo ni maonyo makali. Imewekwa kwenye mandhari yote ya Waebrania kuna maonyo haya makali au tuseme yaliyoelekezwa kwa wasomaji.

Na tena, hiyo inaeleweka ikiwa wasomaji wanakaribia kumpa kisogo Yesu Kristo na kwenda upande mwingine na kurudi kwenye agano la kale, dini ya mababu zao, vifungu hivi vya onyo vinakusudiwa, kwa maana fulani, kushtua wasomaji, kuwaamsha na kuwafanya waone hatari ya kile wanachofanya au kile wanachokaribia kufanya. Na kwa hivyo, una idadi ya vifungu hivi vya onyo vikali au vikali ambavyo, tena, vinakusudiwa kuwaonya wasomaji juu ya kile wanachokaribia kufanya ikiwa watakataa kumkumbatia Yesu Kristo na injili, na ikiwa kwa sababu yoyote wanataka kurudi nyuma na badala yake kurudi kwenye dini ya mababu zao. Moja ya vifungu maarufu zaidi vya onyo, nadhani tayari tumesoma hii, lakini nitaisoma tena, inapatikana katika sura ya 6. Na kuanzia mstari wa 4, mwandishi anasema, nitasoma mstari wa 8. Kwa hivyo hii ni Waebrania 6, 4 hadi 8. Hii ni moja wapo ya vifungu vya onyo au moja wapo, kumbuka, Waebrania hubadilisha kati ya ufafanuzi na mawaidha.

Mawaidha kawaida huwa na au hujumuisha moja ya maonyo haya makali. Na sikiliza hii. Kwa maana haiwezekani kuwarejesha tena kwenye toba wale ambao wamewahi kuangaziwa, wameonja karama ya mbinguni, wameshiriki Roho Mtakatifu, wameonja wema wa neno la Mungu na nguvu za ulimwengu ujao, na kisha wameanguka, kwa kuwa peke yao wanamsulubisha tena Mwana wa Mungu, na wanamshikilia kwa aibu ya umma au dharau.

Ardhi ambayo hunywa mvua, ikianguka juu yake mara kwa mara, na kisha kutoa mazao yenye manufaa kwa wale ambao hulimwa, hupokea baraka kutoka kwa Mungu. Lakini ikiwa ardhi hiyo itazaa miiba na mbigili, haina thamani, na iko karibu kulaaniwa, mwishowe, itachomwa moto. Kwa hivyo huo ndio ujumbe wake kwa wasomaji ambao wanafikiria kugeuka kutoka kwa injili na kurudi kwenye Uyahudi.

Sasa, ni nini kinaendelea katika maandishi haya? Kumekuwa na njia kadhaa, na tena, hii ni moja tu ya vifungu kadhaa vya onyo, lakini inajulikana sana. Ni akina nani hawa ambao msomaji anasema wameelimika, wameonja zawadi ya mbinguni, wameshiriki

katika wema wa neno la Mungu, wamepokea Roho Mtakatifu, na sasa wameanguka, na mwishowe, wanafichua, kwa kufanya hivyo, wanamfichua Yesu Kristo kwa dharau ya umma, na mwishowe, wako katika hatari ya kuchomwa moto. Namaanisha, huyu ni nani ambaye mwandishi anaelezea? Katika historia ya Ukristo, kumekuwa na njia kadhaa za kuelezea vifungu hivi vya onyo, au maonyo haya makali.

Tena, hapa kuna nyingine. Hii kwa kweli ni kali zaidi kuliko ile niliyosoma hivi punde, kama anavyosema, mstari wa 26. Tena, anahutubia wasomaji sawa, lakini sasa hivi ndivyo anavyowashughulikia.

Hivi ndivyo anavyowaonya. Kwa maana ikiwa tunaendelea kwa makusudi katika dhambi, baada ya kupokea ujuzi wa kweli, hakuna tena dhabihu kwa ajili ya dhambi, lakini tu matarajio ya kutisha ya hukumu na ghadhabu ya moto ambayo itawateketeza maadui. Mtu yeyote aliyevunja sheria ya Musa hufa bila huruma, kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu.

Unadhani ni adhabu mbaya zaidi itastahili kwa wale wanaomkataa Mwana wa Mungu, wanaonajisi damu ya agano ambalo kwayo walitakaswa, na kumkasirisha Roho wa neema? Kwa maana tunamjua yule anayesema, Kisasi ni changu, nitalipa. Na tena, Bwana atawahukumu watu wake. Ni jambo la kutisha kuanguka mikononi mwa Mungu aliye hai.

Hivyo ndivyo mwandishi anavyohutubia wasomaji wake. Kwa hivyo, ni akina nani watu hawa ambao wameangaziwa, wamepokea ujuzi wa kweli, lakini sasa wako katika hatari ya kuanguka au kumkataa Mwana wa Mungu. Anaelezea nani? Tena, kihistoria kumekuwa na njia kadhaa za kuelezea maonyo haya. Wengine wamependekeza, kwamba najua mpangilio katika slaidi hii sio mpangilio kabisa katika maelezo yako, lakini sina hakika ni kwanini nilifanya hivyo, lakini hata hivyo, itabidi uruke karibu na maelezo yako.

Mtazamo wa kwanza ni kwamba wengine wamependekeza kuwa maonyo haya ni ya dhahania tu. Hiyo ni, kwa kweli haziwezi kutokea, lakini ni aina ya kejeli tu ya njia ya mwandishi ya kuwaamsha wasomaji. Ni kana kwamba anasema kwamba hii haiwezi kutokea, lakini ikiwa inaweza, ikiwa ungeweza kuanguka kweli, na ikiwa ungeweza kumkataa Mwana wa Mungu, hii ndio ingetokea.

Lakini kwa kweli haiwezi, kwa hivyo huna chaguo ila kuendelea na kujibu kwa utii kwa Yesu Kristo. Kwa hivyo, wengine wanaweza kusema, hatuhitaji kuwa na wasiwasi juu ya maonyo haya sana kwa sababu ni matukio ya dhahania tu ambayo hayatatokea. Mtazamo mwingine unaowezekana ni kwamba hii inaelezea Wakristo wa kweli ambao kwa kweli hupoteza na kupoteza wokovu wao.

Hiyo ni, wakati mmoja, wameitikia kwa imani kwa Yesu Kristo, na ndio tunaweza kusema leo ni Wakristo wa kweli, lakini kwa kugeuka kutoka kwa Yesu Kristo na

kukataa kumwamini tena, kwa kweli wanapoteza au kupoteza wokovu huo. Inaacha kuwa ukweli. Wanaacha kuwa watu wa Mungu tena.

Wokovu huo ambao hapo awali walipata na kumiliki nao, sasa wamepoteza na kukata tamaa kwa sababu sasa wametenda dhambi na kumpa kisogo Yesu Kristo. Hii mara nyingi inajulikana kama mtazamo wa Arminian. Mtazamo wa Arminian umetajwa kwa sababu ya uhusiano wake na, kihistoria, mtu anayeitwa Jacob Arminius, ambaye alijulikana kwa kusisitiza hitaji la utii na uwajibikaji wa kibinadamu, na ikiwa hiyo haitafanyika, mtu anaweza kupoteza wokovu wake.

Kwa hivyo, hii wakati mwingine, kwa hivyo, inaitwa maoni ya Arminian. Lakini tena, wangesema, vifungu hivi viwili ambavyo nimesoma hivi punde vinaelezea watu ambao wakati mmoja walikuwa Wakristo wa kweli, watu wa Mungu, lakini sasa wameacha kuwa hivyo. Wokovu huo una sasa, wamepoteza hiyo na kupoteza hiyo kwa sababu ya kukataa kwao kutii.

Mtazamo tofauti unajulikana kama Ukalvini, ambayo ni mtazamo ambao mara nyingi huhusishwa na au kurudi kwenye baadhi ya mawazo ya John Calvin, ambaye alisisitiza ukuu wa Mungu, neema ya Mungu, na uwezo wa Mungu kutuweka sisi na uwezo wa Mungu, yaani, wokovu kutoka mwanzo hadi mwisho kimsingi ni kazi ya Mungu, kwa hivyo hiyo inawezaje kuchanganyikiwa? Hiyo inawezaje kuzuiwa? Na kwa hivyo, wangesema, watu ambao mwandishi anahutubia, ingawa wanaweza kuwa wameonekana kuokolewa, kwa kweli hawakuwa. Ukweli kwamba wangempa kisogo Yesu Kristo unaonyesha kwamba kwa kweli hawakuokolewa hapo kwanza. Kwa hivyo hata hivyo wanaweza kuwa wameonekana kuwa watu wa Mungu na kuwa wamepata wokovu katika uhusiano na Yesu Kristo, ukweli kwamba wako tayari kumkataa Mwana wa Mungu au kuanguka, kama maonyo haya yanavyosema, inathibitisha kwamba hawakuokolewa kwa kweli au watu wa Mungu hapo kwanza.

Hilo ni chaguo jingine. Tena, kwa kawaida, haya mawili ni maoni mawili makuu katika historia ya kanisa na ni aina ya, mara nyingi yamekuwa yakipingana na kila mmoja. Uwezekano wa nne ni kwamba mwandishi, wengine wamependekeza, kwamba wakati mwandishi hazungumzii juu ya wokovu, anazungumza juu ya thawabu.

Kwa hivyo, watu hawa, watu hawa ambao huanguka au wako katika hatari ya kuchomwa moto, kutumia sitiari, au wale wanaomkataa Kristo na wako katika hatari ya kuwa, wakianguka mikononi mwa Mungu mwenye hasira, hawa ni watu, hii inaelezea kutopoteza wokovu wako. Inaelezea tu kupoteza thawabu. Kwa hivyo, hawa ni Wakristo, ni tu hawatakuwa na thawabu nyingi au baraka nyingi kama wale wanaotii.

Na kuna njia tofauti za kufikiria hiyo. Wengine wangesema hawatakuwa na baraka nyingi sasa kwa sasa, wengine wangesema hapana katika siku zijazo, bado watakuwa mbinguni, kutumia istilahi ya kawaida, lakini hawatakuwa na thawabu nyingi kama

wale ambao wameitikia imani katika Yesu Kristo. Kwa hivyo hizo ndizo chaguzi nne za msingi.

Nimekutana na wengine wachache ambao sio wa kawaida kama hizi. Tena, ya mwisho, nadhani ya kwanza na ya mwisho labda ni shida zaidi kwa maoni yangu. Hiyo ni, ya kwanza ni ngumu kwa sababu ninapata shida sana kufikiria kwamba mwandishi anayeandika neno la mawaidha katika kushughulikia suala kama hili atakuwa akitoa hali ya dhahania ambayo kwa kweli haiwezi kutokea.

Walakini tunachukua maonyo haya, inaonekana kwangu kwamba mwandishi anawaonya juu ya kitu ambacho kinaweza kutokea, sio kitu ambacho ni cha dhahania. Ya chini, kwangu, kuna aina zingine za shida na maoni hayo, lakini nadhani lugha hiyo imeelekezwa kidogo sana na kali kupunguzwa kwa kupoteza malipo tu. Anapozungumza juu ya kuanguka na mwishowe, kuchomwa moto, na kumsulubisha Mwana wa Mungu, kumkataa Mwana wa Mungu, kuanguka mikononi mwa Mungu mwenye haki, na kuanguka chini ya hukumu, hiyo haonekani kuwa lugha ya, oh, unapoteza tu thawabu.

Hiyo inaonekana kuwa adhabu ya milele na hukumu. Kwa hivyo, nadhani sina hakika kuwa ya mwisho inafaa vizuri pia. Kwa hivyo, kwa maana fulani, tunaweza kusema, vizuri, ni ipi kati ya hizi mbili tunapaswa kuelewa? Kabla sijaangalia hilo, wacha niulize maswali kadhaa na kisha nataka kurudi kwenye sura ya sita, ya kwanza niliyosoma, na nikupe tu mfano wa jinsi nilivyoisoma na jinsi ninavyoielewa.

Kwanza kabisa, moja ya maswali ni, ni dhambi gani wasomaji walio katika hatari ya kufanya? Kwa maneno mengine, tunaweza kuwa na uhakika gani juu ya vifungu hivi vya onyo? Kwanza kabisa, ni dhambi gani walio katika hatari ya kufanya? Kwa maoni yangu, kwa sababu kumekuwa na mapendekezo kadhaa katika historia ya kanisa, wengine wamejiuliza, vizuri, je, dhambi ya kutoa mimba inastahili au kujiua kunastahili? Je, kushindwa kuchukua komunyo au kushiriki katika sakramenti, kushindwa kubatizwa, je, hiyo inastahili kufanya dhambi? Je, hiyo ndiyo dhambi ambayo mwandishi anazungumzia? Inaonekana kwangu unapoiweka katika muktadha kwamba dhambi ambayo mwandishi anazungumzia ni kukataa moja kwa moja kujibu kwa utii na imani katika Yesu Kristo. Ni kugeuka kwa makusudi na kwa ufahamu kutoka kwa Yesu Kristo. Kumbuka kile mwandishi alisema katika ya mwisho niliyosoma ikiwa tutaendelea kutenda dhambi kwa makusudi, kwa hivyo hili ni jambo ambalo wasomaji wangepanya kwa uangalifu.

Hiyo ni, wangemgeukia Yesu Kristo kwa uangalifu na kwa makusudi na kukataa kujibu kwa imani na utii. Kwa hivyo hilo ndilo jambo la kwanza. Hili sio jambo la kupoteza fahamu au la bahati mbaya, na haipaswi kutambuliwa na dhambi yoyote maalum.

Mwandishi kimsingi anawahutubia wale ambao, kama alivyosema, wameangaziwa na ambao wamepata ujuzi wa Yesu Kristo, lakini sasa wanageuka kwa makusudi na

kuipa kisogo hilo na kukataa moja kwa moja hilo. Hilo ndilo kosa ambalo Yesu anafikiria. Kwa hivyo, mtu anaponiuliza, najiuliza, nimefanya hivi? Ninawauliza tu, ulifanya hivi? Je, unakataa kwa makusudi na kumpa kisogo Yesu Kristo ukiondoka na kutaka chochote cha kufanya naye? Hiyo ndiyo hali pekee ambayo mwandishi wa Waebrania anashughulikia.

Swali la pili ambalo nimeorodhesha katika mtaala wako ni, wasomaji ni akina nani? Tena, nadhani, na hapa ndipo ninapoanza jinsi ninavyoelewa vifungu hivi vya onyo. Tena, nadhani wasomaji hawa, angalau wengi wao, mwandishi anashuku, bado hawajamkumbatia Yesu Kristo kikamilifu. Hiyo ni, katika mpito huu kutoka kwa agano la kale hadi agano jipya, anashuku kuwa baadhi yao, kama nilivyosema, ni aina ya kuyumbayumba.

Bado hawajamkumbatia Yesu Kristo kikamilifu kwa imani. Na sasa bado wako katika hatua ambayo wako tayari kurudi nyuma na kurudi kwenye dini ya mababu zao na kukataa kile walichojua na uzoefu katika injili na hata kuwa sehemu ya kanisa. Wamekuja ndani ya obiti, ndani ya nyanja ya kanisa na injili, na wamepitia mengi, lakini sasa wako tayari kugeuza kisogo na kurudi kwenye dini ya mababu zao.

Kwa hivyo, watu hawa, ningesema, bado hawajaitikia kikamilifu kwa imani kwa Yesu Kristo na bado hawajakubali injili kabisa. Na mwandishi, kwa maana fulani, anataka kuwapa msukumo wa kuwasukuma kwenye hatua hiyo ya mwisho ya kumkumbatia Yesu Kristo katika agano hili jipya la wokovu katika imani. Lakini badala yake, wako katika hatari ya kutenda kama mababu zao wa Agano la Kale ambao pia walikuwa karibu kuingia katika nchi ya ahadi, lakini wanakataa kwa sababu ya kutokuamini kwa sababu ya uasi, na ugumu wa moyo, wanakataa kuingia katika pumziko hilo.

Kwa kweli, nadhani mwandishi wa Waebrania anasema mengi. Katika sura ya 4 na mstari wa 2, hii ni moja ya mistari muhimu kwangu kuelewa wasomaji ni nani hali yao ya kiroho, na jinsi wanavyohusiana na Agano la Kale. Mwandishi, hii iko katika sura ya 3 na 4, sehemu ya maandishi hayo tuliyokuwa tukiangalia tu, ambapo mwandishi analinganisha wazi wasomaji wake na watu wa Agano la Kale ambao walitangatanga nyikani.

Anasema, kwa hivyo, wakati ahadi ya kuingia katika pumziko la Mungu bado iko wazi, na anawaambia wasomaji wake kwamba pumziko lililoahidiwa, ambalo sasa linamwamini na kupumzika katika Kristo kwa wokovu, pumziko hilo lililoahidiwa bado liko wazi, wacha tuangalie kwamba hakuna hata mmoja wenu anayeonekana kuwa ameshindwa kuifikia. Kwa kweli, habari njema ya injili ilitujia kama kwao. Mada ni watu wa Agano la Kale ambao walipitia jangwani, na kuja katika nchi ya ahadi lakini walikataa kuingia.

Anasema, kwa maana kwa kweli, habari njema ilitujia kama ilivyowajia. Yaani, walikuwa na habari njema, injili, ya kuingia katika pumziko hili, ahadi ambayo Mungu

alikuwa ametoa. Walakini ujumbe waliosikia haukuwanufaisha kwa sababu hawakuchanganya ujumbe huo na imani.

Kwa maana sisi tunaoamini tunaingia katika pumziko hilo, kama vile Mungu alivyosema. Kwa hivyo, angalia kifungu hicho, watu wa Mungu wa Agano la Kale inaonekana hawakuamini kweli. Hiyo ni, hawakuchanganya ujumbe waliosikia, habari hii njema, injili hii, ya wengine, na ahadi ambayo Mungu alikuwa ametoa.

Hawakukumbatia hilo na kulichanganya na imani. Na sasa nadhani mwandishi anashuku kuwa wasomaji wake wako kwenye mashua moja. Wao pia wamehubiriwa injili, lakini bado hawajaimarisha uhusiano huo kupitia imani.

Bado hawajaitikia kikamilifu na kukumbatia habari njema ya injili hiyo kwa imani. Na hivyo ndivyo msomaji anajaribu kuwafanya wafanye. Na tena, anafanya hivyo tena na tena kwa kuonyesha kwamba kwa kila njia, Yesu Kristo ni bora kuliko watu wote wa Agano la Kale, taasisi, matukio, dhabihu, hema, nk.

Yesu Kristo ndiye utimilifu wa hayo yote. Kwa hivyo kwa nini wangetaka kurudi kwa hiyo? Wakati ukweli ambao ulielekeza, Yesu Kristo na wokovu na mengine ambayo huleta, sasa yanapatikana. Kwa nini wangetaka, wangewezaje kukosa hiyo? Kwa nini wangetaka kuipa kisogo hilo? Kwa hivyo, ninachukulia kwamba wasomaji hawa ni, tena, Wayahudi ambao, tena, wameitikia kwa njia fulani injili, wamekuja ndani ya obiti ya kanisa, na kupata uzoefu wa mambo haya yote, lakini, wakati huo huo, mwandishi bado anashuku kwamba bado hawajaikumbatia kikamilifu kwa imani.

Na wako katika hatari ya kurudi. Kwa hivyo, ni nini ambacho wako katika hatari ya kupoteza? Tena, nadhani wako katika hatari ya kukosa injili. Sio tu kupoteza thawabu, lakini wako katika hatari ya kukosa kabisa injili hii, wokovu, wokovu wa agano jipya ambao Yesu sasa hutoa na kuwapa wasomaji wake.

Sasa, ili kukupa mfano wa moja ya maonyo, hebu turudi kwenye Waebrania sura ya 4, na hasa sura ya 4 hadi 6. Waebrania 4, 4 hadi 6, ambayo ni onyo la tatu, onyo kuu. Kuna moja katika sura ya 2, na kisha moja katika sura ya 3 na 4. Kisha ya tatu inakuja hapa katika sura ya 6. Halafu kuna vifungu vingine viwili vya onyo katika Waebrania. Lakini hii ndiyo inayojulikana zaidi na inayojulikana.

Kwa maana haiwezekani kuwarejesha tena kwenye toba wale ambao wamewahi kuangaziwa, wameonja karama ya mbinguni, wameshiriki katika Roho Mtakatifu, wameonja wema wa neno la Mungu na nguvu za ulimwengu ujao, na kisha wameanguka. Kwa kuwa peke yao, wanamsulubisha tena Mwana wa Mungu na kumshikilia kwa dharau. Ardhi inayokunywa mvua inayonyesha juu yake na kutoa mazao ambayo ni muhimu kwa wale wanaoilima hupokea baraka.

Lakini ardhi inayopokea mvua lakini hutoa miiba na mbinguni haina thamani, iko katika hatari ya kulaaniwa, na mwishowe, itaharibiwa na kuchomwa moto. Sasa, ni nini kinaendelea katika maandishi haya? Ninachotaka kuzingatia ni jinsi tunavyoelewa maelezo hayo. Wameangaziwa, wameonja zawadi ya mbinguni, wamepitia nguvu za enzi ijayo, wameonja Roho Mtakatifu na neno jema, lakini wanaanguka. Hiyo ndio misemo ninayotaka kuzingatia.

Kwa hivyo, tena, kwa mpangilio wanavyotokea, wameangaziwa, wameonja zawadi ya mbinguni, wameshiriki katika Roho Mtakatifu, wameonja wema wa neno la Mungu, wameonja nguvu za enzi inayokuja, na kisha wanaanguka. Unafikiri kwa nini mwandishi anaelezea wasomaji wake hivi? Tena, nadhani anarejelea wasomaji wake, wale wa karne ya kwanza, labda huko Roma, Wayahudi, na Wakristo wa Kiyahudi ambao wangejibu au ambao alikuwa akiwaandikia. Kwa nini anawaelezea hivi? Au njia nyingine ya kusema ni nini misemo hii inakumbuka akilini mwako? Labda wanandoa tu.

Nadhani rahisi zaidi ni ya pili. Hii inasikika kama nini? Ni nani mwingine aliyeonja zawadi ya mbinguni? Tutaiwekea kikomo katika Biblia mahali pengine. Waisraeli, walifanya hivyo lini? Katika Kutoka, na zawadi ya mbinguni ilikuwa nini? Mana kutoka mbinguni.

Mara kwa mara, mana kutoka mbinguni inaelezewa kama zawadi kutoka mbinguni, zawadi inayoshuka kutoka mbinguni, kitu ambacho Mungu huwapa. Ilikuwa ishara ya riziki yake na baraka zake. Wacha turudi kwenye ile ya kwanza.

Vipi kuhusu kuelimika? Sasa kwa kuwa unazingatia zaidi kidogo, vipi kuhusu kifungu hiki kuangaziwa? Fikiria hali hiyo hiyo. Na kwa njia, kabla hatujajibu hilo, ni kizazi gani cha Waisraeli kilipata mana ikianguka kutoka mbinguni? Wale waliotangatanga jangwani kutoka kwa Kutoka. Kwa hivyo mwandishi bado anatumia kizazi cha nyikani, ingawa hasemi hivyo haswa.

Wao ndio walioonja zawadi ya mbinguni, mana. Vipi kuhusu kuelimika? Fikiria kizazi kimoja, hadithi hiyo hiyo. Labda hiyo inaonyesha nini? Waisraeli walijua wakati walihitaji kupakia hema hii na kutoka nje? Mungu aliwapa sheria, ambayo ilionja wema wa neno la Mungu.

Tumemtunza hiyo. Kwa hivyo, kuonja wema wa neno la Mungu kungelingana na Israeli kupokea sheria. Nini kingine? Vipi kuhusu hii? ndiyo, nguzo ya moto ambayo ilitoa nuru kwa Waisraeli.

Nzuri. Vipi kuhusu kushiriki katika Roho Mtakatifu? Namaanisha, hakika, hawakufanya hivyo. Roho Mtakatifu ni kitu ambacho tunacho leo kama kanisa, lakini kwa hakika, Waisraeli hawakuwa na Roho Mtakatifu, sivyo? Au walifanya? Unaporudi

nyuma na kusoma hadithi ya safari ya Waisraeli kwenda nyikani, kuna kumbukumbu ya wao kupokea Roho Mtakatifu.

Kuna kumbukumbu ya Isaya sura ya 63 ambayo inahusu Waisraeli kupokea Roho Mtakatifu. Kwa hivyo, Waisraeli pia, katika kizazi cha jangwani, wangeshuhudia kazi ya Roho Mtakatifu. Vipi kuhusu nguvu za enzi inayokuja? Sio sana enzi inayokuja, lakini kumbukumbu ya nguvu.

Hiyo inaweza kukumbuka nini katika uzoefu wa Israeli? Ni nguvu gani au maajabu, au njia nyingine ya kutafsiri hii itakuwa miujiza. Unaweza kukisia nini? Ni nini jangwani ambacho kingekuwa miujiza au nguvu ambazo wangepata? Sawa kabisa. Kama uponyaji usio wa kawaida ambao ulifanyika wakati waliumwa na nyoka.

Vipi kuhusu kugawanyika kwa Kutoka kwa Bahari ya Shamu? Utoaji wa mwanadamu. Mambo kadhaa tu ambayo, ya kufurahisha, Zaburi kadhaa ambazo zinarejelea kile Mungu alifanya kwa Israeli zinazitaja kama nguvu au miujiza. Matukio kadhaa.

Hapo ni kweli. Labda haimaanishi jambo lolote, lakini njia zote ambazo Mungu alitenda kimiujiza kwa niaba ya watu wake na kuwapatia. Na kisha kuanguka labda kunalingana na nini? Tena, nikifikiria kizazi cha jangwani na hadithi ambayo nimefupisha mara kadhaa, kuanguka kungelingana na nini katika historia ya kizazi cha nyikani? Kumbuka, Mungu huwaongoza kupitia jangwani ambapo wanapitia mambo haya yote.

Wanaongozwa na nguzo ya moto ili kupunguza njia yao. Mungu hutoa mana kama zawadi ya mbinguni. Anawapa Roho Mtakatifu pia.

Wanaonja neno la Mungu, neno lake jema, ambalo ni sheria. Wanapata nguvu na miujiza ambayo Mungu hufanya. Na kuanguka kunalingana na nini? Kulia.

Sawa kabisa. Wanashindwa kuingia ardhini. Kwa hivyo, nini kinaendelea hapa? Nadhani mwandishi amechagua maneno haya kwa makusudi kuonyesha kwamba kwa njia ile ile ambayo Israeli ilipitia mambo haya yote kwa sababu tu ya kuwa sehemu ya watu wa Mungu, lakini bado walishindwa kuamini na kuingia katika nchi.

Vivyo hivyo, mwandishi wa Waebrania amepitia mambo haya yote kwa sababu tu ya kuwa sehemu ya kanisa. Wamepitia mambo haya yote, lakini wao pia wako katika hatari ya kushindwa kukumbatia hilo kwa imani. Wako katika hatari sana ya kuanguka.

Kwa hivyo ingawa mwandishi hasemi, nina hakika kwamba bado analinganisha wasomaji wake na kizazi cha nyikani. Na anatumia lugha ambayo, kwa wasomaji wake wa Kikristo wa Kiyahudi, ingewakumbusha mababu zao. Tena, kana kwamba kusema, usifanye kitu kile kile walichofanya.

Walipitia mambo haya yote pia, lakini walikataa. Walishindwa kuamini. Walianguka na hawakuingia nchini.

Je, hufanyi vivyo hivyo? Pia umepitia mambo haya yote, lakini usikatae ahadi za Mungu. Usikatae kujibu kwa imani na kukosa pumziko hilo, kukosa wokovu huo kwa kutenda kama mababu zako walivyofanya.

Kulia? Maswali yoyote? Tena, nadhani zingine zote, kwa kufurahisha, vifungu vingine vyote vya onyo nadhani vinapaswa kueleweka kwa njia sawa. Inafurahisha pia, vifungu vingine vyote vya onyo vinatumia Israeli ya Agano la Kale kama mfano. Tena, kana kwamba anawaambia wasomaji wake tena na tena, usiruhusu, kwa maana tunaweza kusema, usiruhusu historia ijirudie.

Usijibu kwa njia ile ile ambayo Israeli walivyofanya katika Agano la Kale, ambao walikataa kujibu kwa imani, ambao waliasi, ambao hawakutii. Je, hufanyi vivyo hivyo kwa sababu sasa una kitu kikubwa zaidi? Unaishi katika wakati wa utimilifu.

Unaishi katika wakati ambapo enzi inayokuja imetimizwa katika Kristo. Kwa hivyo, mlango ambao unasimama tayari kuingia ni mkubwa zaidi kuliko ilivyokuwa kweli katika Agano la Kale kwa sababu sasa unaishi wakati wa utimilifu katika Kristo. Kwa hivyo usifanye makosa makubwa ya kukosa hiyo.

Badala yake, endelea na umkumbatie Kristo kwa imani. Una kila kitu cha kupoteza ikiwa utageuza kisogo. Una kila kitu cha kupata ikiwa utaendelea na kumkumbatia Yesu Kristo kwa imani, bila kujali gharama gani.

Maswali mengine yoyote? Ninataka kuzungumza kwa ufupi kuhusu, utaona katika maelezo yako kuna excursus. Kila baada ya muda, tunasimama na wakati kuna mada kuu, tunasimama na kuonyesha jinsi inavyokua kutoka kwa Agano la Kale na kutimizwa katika Jipya. Lakini nyingine yoyote, kabla hatujaendelea, maswali yoyote kuhusu Waebrania? Unapata wazo la Waebrania ni nini.

Waebrania ni kweli, ni moja wapo ya vitabu ambavyo ni rahisi sana kuona kwa ujumla kile mwandishi anafanya. Ambapo ugumu ni wakati unapoanza kuangalia maelezo na kujaribu kuyafahamu. Huyu Melkizedeki ni nani? Anatoka wapi ulimwenguni na Kristo anaunganishwaje na Melkizedeki? Yeye ni nani? Mahali pekee ambapo ametajwa katika Agano la Kale, kando na Zaburi 110, ni marejeleo mafupi ya siri ya maisha yake katika Mwanzo, katika sura za mwanzo za Mwanzo.

Na kidogo ya mwingiliano wake na Ibrahimu. Vinginevyo, husikii chochote kumhusu. Namaanisha, Melkizedeki ni nani? Ukuhani huu katika mpangilio wa Melkizedeki ni nini? Kristo ni wa hiyo? Kwa hivyo, kuna mambo kadhaa kama hayo ambayo hutoa

mambo mengi ya kukufanya uwe na shughuli nyingi za kufikiria na kuchunguza kwa maisha yako yote.

Walakini, kwa kiwango kipana, kusoma Waebrania, ni moja kwa moja kile kinachoendelea, kile ambacho wasomaji wako katika hatari ya kufanya, na kile anachotaribu kuwafanya wafanye. Wakati tu unapotaribu kujaza maelezo, wakati mwingine mambo huwa nata kidogo. Lakini kwa ujumla, nadhani msukumo mkuu wa Waebrania, tena, ni kwamba anataribu kuwaonyesha wasomaji kuwa wana kila kitu cha kupoteza ikiwa watampa kisogo Kristo.

Wana kila kitu cha kupata ikiwa wataendelea na kumkumbatia kwa imani. Sawa kabisa. Ili tu kuanza kwenye excursus, na hilo ndilo agano, wazo la agano, haswa Agano Jipya, lina jukumu muhimu katika Waebrania.

Lakini kwa kweli ina historia ndefu ambayo tumedokeza mara kadhaa. Wazo la agano kwa kweli, kwa maoni yangu, linarudi nyuma kwa uumbaji. Ingawa neno agano halitumiki katika Mwanzo 1 na 2, uhusiano wa Mungu na Adamu na Hawa kimsingi ulikuwa uhusiano wa agano.

Na agano labda linajumuisha huduma kadhaa, lakini angalau, lina maoni haya matatu. Agano ni mahali ambapo Mungu anatenda, Mungu anachukua hatua na kuchukua hatua ili kuanzisha uhusiano na watu wake ambapo anawachukua kama watoto wake au kama watu wake. Kwa hivyo ndio sababu unapata kifungu hicho mara kwa mara katika Biblia, nitakuwa Mungu wenu, mtakuwa watu wangu.

Hiyo ni lugha ya agano. Mungu anachukua hatua na kuchukua hatua ili kuanzisha uhusiano na watu, na atawachukua kama watu wake. Sio yake kwa asili.

Atawachukua kama watu wake. Kama sehemu ya agano, kuna masharti ambayo lazima yatimizwe ili kuhifadhi uhusiano huo, kudumisha uhusiano huo. Kawaida utii ni kwa upande wa chama kidogo.

Kwa kawaida, tena, Mungu ataingia katika uhusiano na mtu aliye chini yake au mtu aliye katika hali duni. Mungu atawachukua kama watu. Na ili kudumisha uhusiano huo, kuna masharti kwa kadiri wanapaswa kutii.

Kwa hivyo katika bustani ya Edeni, amri ilikuwa, kwamba usile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Hayo yalikuwa masharti ya agano. Kwa hivyo, Mungu alimchukua Adamu na Hawa kama watu wake, na angewabariki, lakini kwa kujibu, walipaswa kutii na kuweka mwisho wao wa mpango huo, kwa maana fulani.

Ili kudumisha uhusiano huo, wangetii amri ya Mungu ya kutokula matunda ya mti huu wa ujuzi wa mema na mabaya. Uhusiano wa agano pia ulijumuisha ahadi za Mungu kwa wale wanaoishi au ambao wanashindwa kuishi kulingana na uhusiano wa

agano. Kwa hivyo, unaona hii katika historia ya Israeli wakati Mungu anasema, ikiwa utatii sheria, nitakubariki.

Ukishindwa, nitakulaani. Na tena, kwa upande wa Adamu na Hawa, walipata matokeo. Kwa sababu ya kushindwa kwao kushika agano, walilaaniwa na kufukuzwa kutoka kwa Bustani.

Kwa hivyo, wazo la agano ambalo lina angalau mambo haya matatu, na kunaweza kuwa na njia bora za kuyaelezea na kuyaelewa, lakini wazo la Mungu kuingia katika uhusiano, kuanzisha uhusiano, ambapo anachukua watu kama wake, anaahidi kuwabariki au kuwalaani kulingana na utii wao kwa masharti ya agano. Sasa, bila kuingia kwa undani mwingi, unaona kwamba agano hili ambalo Mungu hufanya na kuanzisha na watu wake linaimarishwa au kurudiwa na Ibrahimu, agano ambalo Mungu hufanya na Ibrahimu, agano analofanya na Daudi, ambapo anaahidi, nitakuwa baba yako, utakuwa mwanangu, lakini pia agano ambalo Mungu hufanya hatimaye na Musa, ambapo, tena, hapo, wazi wazo ni kwamba utii kwa sheria ndio masharti ya msingi, na Mungu atawabariki au kuwalaani, wa mwisho, kulingana na ikiwa watajibu kwa utii wa sheria. Sasa, haya yote yanaongoza kwa njia ambayo agano, njia ambayo agano hatimaye litatimizwa, njia ambayo nia ya Mungu ya kuingia katika uhusiano wa agano na wanadamu hatimaye itatimizwa ni kupitia ahadi ya agano jipya.

Katika Yeremia, kwa mfano, Yeremia sura ya 31, na katika Ezeieli sura ya 36 na 37, Mungu anaahidi kwamba siku moja ataanzisha agano jipya ambalo litakuwa kielelezo cha mwisho cha uhusiano wa agano ambao anatamani kuingia na watu wake. Hasa kwa sababu Israeli ilishindwa chini ya agano la kale, Mungu sasa angeanzisha na kuzindua agano jipya ambapo angeanzisha uhusiano na watu wake na kuwachukua kama watu wake wanavyowapatia, na atachukua hatua ya kuwabariki. Kwa hivyo, Mungu atatunga agano jipya kama ilivyoahidiwa katika Yeremia sura ya 31, lakini pia katika Ezeieli sura ya 36 na 37, na nadhani maeneo mengine kadhaa katika Agano la Kale pia.

Sasa kinachotokea katika Agano Jipya basi, haswa Waebrania, ni waandishi wa Agano Jipya wana hakika kwamba sasa na kuja kwa Yesu Kristo, wokovu huo wa agano jipya, mpangilio huo wa agano jipya sasa umezinduliwa katika nafsi ya Yesu Kristo. Na jinsi ilivyoinduliwa pia inapaswa kueleweka kwa suala la tayari lakini bado. Tayari imezinduliwa kabla ya utimilifu wake wa mwisho na wa mwisho katika siku zijazo.

Na tutaangalia hilo zaidi Jumatatu ijayo kwa kweli. Siku ya Ijumaa kuna mtihani. Lakini Jumatatu tutachukua agano na kisha kuhamia kwenye kitabu cha Yakobo pia.

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika Historia na Fasihi ya Agano Jipya, hotuba ya 28 juu ya kitabu cha Waebrania.